

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' Nhar it-Tnejn 5 ta' Dicembru 2016

KawzaNumru :19

RikorsNumru :962/2015/JPG

Stephan Heilmann (ID 0054344A)

VS

Tipico Co Ltd (C 34286)

Il-Qorti :

Rat ir-rikors guramentat ta' Stephan Heilmann (ID 0054344A), datat fid-9 t'Ottubru 2015, (a fol 1 et seq), li jaqra hekk:

- 1) *Illi r-rikorrent, Stephan Heilmann kien ilu impiegat mas-socjeta' intimata ghal fitit anqas minn sitt snin, sa minn Awissu tal-2009 fil-kariga ta' "Head of Marketing" b'kuntratti ffirmat bejn il-partijiet hawn anness u mmartkat "DOK SH 1".*

- 2) *Illi maghtul iz-zmien, ir-rikorrent gie promos mill-kumpanija u kienu diversi d-drabi li nghata promozzjoni anke b'zieda fil-paga.*

- 3) Illi fl-2011 r-rikorrenti nghata zieda sostanzjali fil-paga ghal-€62,000 fis-sena (dan apparti d-dritt li jippartecipa fi skema ta' bonus) u gie promos fir-rwol ta' "Head of Online Marketing (vide DOK SH 2);
- 4) Illi fis-7 ta' Jannar tal-2013 il-kuntratt ta' impjiegs gie emendat bi qbil bejn il-partijiet, tant illi r-rikorrent rega' ha zieda sostanzjali fil-paga din id-darba ghal €75,000 fis-sena (apparti d-dritt li jippartecipa fi skema tal-bonus) – vide DOK SH 3.
- 5) Illi f'April tal-2013 ic-Chief Marketing Officer (CMO) tal-istess socjeta' intimata irrizenja minn mal-kumpanija u b'hekk kien hemm l-bzonn li din il-persuna tigi sostitwita. Dak iz-zmien gew introdotti zewg interim CMO's biex jissostitwixxu is-CMO li kientelaq.
- 6) Fl-istess perjodu taz-zmien bdew isiru diskussionijiet mar-rikorrent sabiex f'Awissu tal-2013 saret laqgha bejn ic-CEO tas-socjeta (is-sur Jan Bolz), iz-zewg interim CMO's u r-rikorrent fejn gie spjegat lir-rikorrent isir "Director of Marketing" u cioe' jigi promos ghal grad iehor fil-kumpanija u fl-istess waqt jerga jibbenifika minn meljorament fil-kundizzjonijiet tax-xogholtieghu;
- 7) Illi din id-diskussionaret fil-kuntest illi l-pretazzjoni tar-rikorrent kienet wahda tajba hafna tant illi kien jircievi tihfir mingħand diversi persuni fil-kumpanija, kemm mill-azzjonisti stess u ohrajn, bhal per ezempju kif johrog car f'ittra ta' rekkomandazzjoni mibghuta mic-Chief Marketing Officer (CMO) tas-socjeta Frank Hermann datata 20 ta' Mejju 2013 (annessa u mmarkata bhala DOK SH 4) fejn ic-CMO fahhar ix-xogħol u l-kwalitatijiet tajbin tar-rikorrent meta qal "Stephan always meets our expectations in every respect, and we are extremely satisfied with his services."
- 8) Illi wara li r-rikorrent ikkunsidra dan, il-partijiet kienu qablu illi din il-promozzjoni tingħata lir-rikorrent b'dan illi jigi fis-sehh ftit xħur wara u dan minhabba illi l-kumpanija kellha bzonn ftit hin biex torganizza l-istruttura tagħha internament;

9) Illi dan il-ftehim gie kristallizzat permezz ta' emenda bil-miktab f'Addendum iehor ghall-kuntratt ta' impieg, liema Addendum gie iffirmata bejn il-partijiet fis-16 ta' Awissu 2013 (hawn anness immarkat "DOK SH 5").

10) Illi permezz ta' dan l-Addendum rega kien hemm zieda sostanzjali fil-paga (ara Klawzola 1.1 tal-istess dokument) din id-darba ghas-somma ta' €90,000 fis-sena, b'dan illi l-ftehim bejn il-partijiet kien illi r-rikorrent kien ser ikollu zieda akbar meta l-promozzjoni miftiehma ghall-kariga ta' Direttur tigi fis-sehh.

11) Illi wara li l-partijiet waslu ghal dan il-ftehim ir-rikorrent kien mitlub jiffirma kopja tal-Addendum,

12) Illi Klawzola 2.1 tal-Addendum tghid illi:

"2.1 The Employer has the intention, provided the Employee's performance and development is to the Employer's full satisfaction, to promote the Employee to Director of Online Marketing by June 2014."

13) Illi l-Klawzola sopracitat turi bic-car illi fil-kaz li r-rikorrent baqa jsostni l-prestazzjoni u l-livell tax-xogħol tieghu fi hdan is-socjeta' għas-sodisfazzjon shiha tal-istess socjeta', l-intenzjoni, u cioe' l-ftehim kien car u mnizzel iswed fuq l-abjad bil-miktab, li r-rikorrent kien gie promos bhala Director of Online Marketing u dan kellu jidhol f'effett sa qabel Gunju tal-2014.

14) Illi fil-kuntest tad-diskussionijiet u t-trattivi dwar dan l-Addendum, l-intenzjoni kienet wahda cara li l-promozzjoni kienet a "done deal" u li din kienet ha tkun biss formalita' li kella tigi ttardjata minhabba ragunijiet ta' struttura interna. In fatti dan ukoll huwa car mill-fatt illi flimkien mal-wegħda għal-promozzjoni, ir-rikorrent ingħata z-zieda fis-salarju ta' madwar hmistax il' elf (€15,000) per annum liema zieda kellha sservi bhala tipo ta' 'down payment' ghaz-zieda ulterjuri fis-salarju li kien imissu r-rikorrenti biex jigi in linja mad-Diretturi l-ohra la darba kien jigi promoss.

- 15) Illi ghal kull buon fidi, il-kumpanija jew id-dirigenti tagħha fl-ebda moment ma taw stuzzjonijiet ulterjuri lir-rikorrenti dwar xi performance targets li huwa kellu jissodisfa sabiex jigi promos. Bil-kuntrarju kien miftiehem gja mill-bidu illi huwa kien gie promos għal Direttur (b'dan illi jigi fis-sehh fit-xhur wara) u Għaldaqstant sakemm huwa jibda jaqdi d-dmirijiet tieghu u jibqa bil-prestazzjoni tajba tieghu ma tibqax wahda tajba għas-sodisfazzjon tal-kumpanija li l-promozzjoni setgħet ma tigix fis-sehh;
- 16) Illi in vista ta' din l-intenzjoni u l-wegħda li kienet sahansitra kristallizzata fil-kuntratt tal-impjieg tar-rikorrent permezz tal-Addendum, l-istess rikorrent in buona fede kompli jaqdi d-dmirijiet tieghu bl-akbar diligenza u dedikazzjoni lejn xogħol fi hdan is-socjeta'.
- 17) Illi r-rikorrent mhux talli ma kellu ebda problema ta' natura dixxiplinarja, izda sahansitra kellu ‘performance reviews’ (anness u mmarkat bhala DOK SH 6 u DOK SH 7) datati 2013 u 2014 b’rizzultati eccezzjonali b’puntegg ta’ 105/100 u 103/100 f’diversi oqsma u objettivi tax-xogħol tieghu li jkompli jixħdu u jservu ta’ prova carat al-prestazzjoni ferm sodisfacenti tar-rikorrent fuq il-post tax-xogħol.
- 18) Illi tajjeb jingħad illi li impjegat jingħata puntegg li jeccedi il-100 juri illi l-kumpanija hija ferm ssodisfata bil-pretezzjoni tal-individwu. Illi dan johrog car mill-policy tal-kumpanija stess (annessa u mmarkata bhala DOK SH8) li tipprovdi hekk:
- “Keep in mind that 100% (on target) in our common understanding is a very good performance. According to policy, Results relevant to employee’s job and level consistently achieved to the full. Sometimes results exceed performance expectations.”
- 19) Illi għalqastant ir-rikorrent ma kellu ebda raguni għalfejn jiddubita illi l-promozzjoni kief mwieghda lilu ser tigi fis-sejj sa’ Gunju 2014;

- 20) Illi izda f'Mejju 2014, il-Kumpanija intimata habbret il-promozzjoni ta' persuna ohra u cioe' tal-Head of Department iehor ghal kariga ta' Director, li kienet kariga fl-istess livell ta' dik mwieghda lir-rikorrent Stephan Heilmann.
- 21) Illi konxju ta' dan il-fatt, ir-rikorrent kellem lil-istess CEO u lmenta dwar il-fatt illi filwaqt li hu kien mwieghed li jkun minn tal-ewwel li jigi promos bhala Director, kien diga gie mlahhaq persuna ohra filwaqt li hu kien għadu ma giex promos, u dan nonostante il-fatt illi l-prestazzjoni tieghu kienet ferm sodisfacenti.
- 22) Illi rinfaccjat b'dan is-CEO prova kemm jista' jkun jevita milli jirrispondi dawn il-mistoqsijiet direttament b'mod car u b'hafna tlaqliq u tidwir tal-kliem, fil-waqt illi minn naħa wahda serrah mohh ir-rikorrent illi huwa ser jigi promos, minn naħa l-ohra ghall-ewwel darba ta' x'jifhem lir-rikorrent li donnu l-kumpanija kienet qed tbiddel fehmha fuq dak li kien għajnej miftiehem u dan proprju meta is-CEO qal lir-rikorrent illi m'għandux għalfejn jibqa' jiffoka hafna fuq il-promozzjoni, izda minflok għandu jiffoka fuq d-dmirijiet tieghu fuq il-post tax-xogħol.
- 23) Illi wara din il-laqgha u lejn l-ahhar ta' Lulju 2014, l-istess rikorrent kellem lid-direttur tar-Rizorsi Umani u saqsieh dwar il-promozzjoni li kienet giet mwieghda lilu u li dwarha kien għadu ma sema' xejn.
- 24) Illi fit ijiem wara, waqt il-mid-year performance review ir-rikorrent gie informat mill-interim Chief Marketing Officers illi l-Bord tad-Diretturi kien iddecieda illi ma kienx ser jippromwovi lir-rikorrenti sa l-ahhar ta' Lulju 2014 kif miftiehem f'Awissu tal-2013 – u l-ebda raguni ma ingħatat għal-din id-deċizjoni.
- 25) Illi rinfaccjat b'din id-deċizjoni u dizappuntat ferm, ir-rikorrenti talab laqgha mad-Direttur ta' Rizorsi Umani biex jingħata spjegazzjoni għad-deċizjoni surreferita, izda minkejja din ir-rikjest li saret izqed minn darba, din il-laqgha ta' spjegazzjoni baqghet ma saritx.

- 26) Illi sussegwentament, ir-rikorrent baqa” jsaqsu ghal-ragun li setghet tiggustifika id-decizjoni li s-socjeta’ hadet li tmur lura fuq kelmitha u li ma tatix lir-rikorrent il-promozzjoni illi hija kienet wieghditu. Illi dan baqa’ sejjer ghal aktar minn sena u wassal gal-sitwazzjoni fejn is-socjeta’ intimata sahansitra ivvittimmizzat lir-rikorrent, meta nhar l-1 ta’ Gunju 2015 is-socjeta’ intimata harget twissija ‘finali’ rigward numru ta’ allegazzjonijiet fil-konfront tar-rikorrent, mighajr ma semghet jew tat ic-cans lir-rikorrent jirrispondi dwar l-istess allegazzjonijiet – u dan meta huwa ma kien qatt qabel ircieva ebda twissija la bil-miktub jew bil-fomm.
- 27) Illi b’risposta ghall-Final Written Warning, ir-rikorrent Stephan Heilmann irrisponda bil-miktub permezz ta’ email (annessa u mmarkata bhala DOK SH10) fejn cahad l-allegazzjonijiet infondati tas-socjeta’ u staqsa għalfejn dawn kienu qiegħdin isiru f’dak il-punt u mhux fiz-zmien meta sehhew l-allegati incidenti.
- 28) Illi wara l-hrug tal-hekk immsejha ‘final written warning’, is-sitwazzjoni tar-rikorrent fuq il-post tax-xogħol marret ghall-agħar tant illi ir-rikorrent hass illi s-socjeta’ intimata qatt ma kellha l-intenzjoni li tisma u tagixxi a propositu tal-ilment gustifikabbli li kelle r-rikorrent, u li l-intenzjoni tas-socjeta’ specjalment wara l-hrug tal-Final Written Warning (li kienet fabbrikata) u l-laqgha mas-CEO, kienet biex tbezza u tiskoraggixxi r-rikorrent milli jiggieled għad-dritt tieghu, dritt illi jingħata spjegazzjoni cara u ekwa li tiggustifika għalfejn ma kienx gie promos kif kien mwiegħed permezz tal-addendum fil-kuntratt.
- 29) Illi fid-dawl tal-fatt illi kienet ghaddiet kwazi sena mid-data li fiha kellel jigi promos, u tal-fatt illi l-bieb tas-socjeta’ kien magħluq għali u għad-diskussjoni rigward l-ilmenti tar-rikorrent, r-rikorrent hass illi kellel bzonn jeskala l-azzjonijiet tieghu u talab lil-avukati sottoskritti biex jibghatu ittra legali f’ismu u jressqu ilment formali lis-socjeta, sabiex juri illi huwa kien qed jiehu din il-kwistjoni bl-akbar serjeta’ u xtaq li huwa jingħata dak li kien mwiegħed lilu u dak li kien haqqu bi dritt.

30) Illi nonstante l-ittra legali mibghuta nhar is-26 ta' Gunju 2015 (anessa u mmarkata bhala DOK SH 11) fejn ir-rikorrent interpella s-socjeta intimata' biex tagħtih dak li kien gie mwiegħed bil-miktub, jew ghallinqas illi tersaq f'diskussionijiet biex tinstab soluzzjoni arrikevoli, is-socjeta' kompliet turi l-indifferena kbira tagħha, meta mhux talli ma rrispondietx l-ittra tar-rikorrent li dak iz-zmien kien għadu impjegat shih tas-socjeta', izda lanqas biss irrikonoxxiet il-fatt illi kienet ircieviet din il-komunikazzjoni formali mingħand ir-rikorrent.

31) Illi in vista ta' dan, u tal-fatt illi nonstante l-ittra legali, huwa kien għadu fid-dlam rigward ir-ragunijiet wara t-trattament li kien qiegħed isofri, ir-rikorrent bagħat it-tieni ittra legali (anessa u mmarkata bhala DOK SH 12) nhar is-16 ta' Lulju 2015, fejn rega' interpella s-socjeta' biex tisma l-ilmenti tieghu u ssib soluzzjoni amikevoli għal din il-kwistjoni.

32) Illi wara din t-tieni ittra u hafna dewmien, s-socjeta intimata, tramite r-rappresentanti legali tagħha, informat lir-rikorrent illi ma kinitx disposta issib soluzzjoni amikevoli għal-ilment tar-rikorrent.

33) Illi l-incidenti sopraccitati sfortunatament hallew u qegħdin ihallu impatt konsiderevoli fuq ir-rikorrent u il-karriera tieghu krejew dubju ingustifikat dwar il-kapacitajiet tar-rikorrent f'mohh il-kolleġi tieghu, imminaw l-awtorita' u l-pozizzjoni tal-istess rikorrent fi hdan is-socjeta' intimata u holqu element qawwi ta' diskriminazzjoni u vittimizazzjoni fuq il-post tax-xogħol, li wasslu biex ir-rikorrent ihossu skomdu jahdem f'din l-istess socjeta'.

34) Illi rinfaccat b'dan kollu ir-rikorrent bagħat ittra formal ta' rizenja forzata datata 27 ta' Lulju 2015 (vide DOK SH 13) fejn spjega illi ma kellu l-ebda ghazla ohra hliel illi jirrezenja u jitlaq l-impjieg. Illi din ir-rizenja forzata jew constructive dismissal hija l-mertu ta' kawza miftuha quddiem l-Onorabbli Tribunal Industrijali nhar it-18 ta' Awissu 2015 li ser tisma u tiddenciedi jekk ir-rizenja forzata tal-istess rikorrent kinitx bi ksur tal-Kap 452, tal-Ligijiet ta' Malta;

- 35) Illi minghajr preguidizzju ghall-kawza rigward it-tkeccija ingusta, u irrispettivamente mill-ezitu tal-istess kawza, ir-rikorrent jikkontendi illi d-decizjoni tas-socjeta intimata illi tmur kontra l-kelma u l-wieghda tagha li tippromwovi lir-rikorrent ghall-kariga ta' Director of Online Marketing sa Gunju 2014, tammonta ghall-ksur flagranti tal-vinkolu kuntrattwali bejn il-partijiet u b'dan imur kontra l-principju bazilari ta' pacta sunt servanda, li ma jippermettix lis-socjeta intimata li ma tottemprax ruhha mall-kundizzjonijiet minnha stess liberament patwiti;
- 36) Ill frott l-inadempjenza u l-ksur flagranti tal-addendum sopracitat, r-rikorrent ma hax il-promozzjoni ghall-kariga ta' Direttur, b'dan iwassal ghat-telf tal-istess zieda fil-paga li huwa kien mwiegħed li ser jiehu sa min Gunju 2014.

Għaldaqstant, u in vista tas-suespost, ir-rikorrent jitlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti joghgħobha:

- (i) Tiddikjara u tiddeciedi illi bid-decizjoni tagħha li ma tatix il-promozzjoni mwieghda lir-rikorrent, is-socjeta' intimata agixxiet bi ksur tal-addendum għal-kuntratt tax-xogħol tar-rikorrent datat 16 ta' Awissu 2013 u li hija b'hekk responsabbli għad-danni naxxenti min da nil-ksur;
- (ii) Tilikwida d-danni dovuti lir-rikorrent, rappresentanti primarjament id-differenza fil-paga li hu kelli jircievi sa minn Gunju 2014 li kieku gie promoss kif mwiegħed ghall-kariga ta' Direttur;
- (iii) Tikkundanna u tordna lis-socjeta' intimata thallas lir-rikorrent d-danni hekk kif likwidati;

Bl-imghax u l-ispejjeż a karigu tas-socjeta' intimatain li hija minn issa ngunta in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta' esponenti Tipico Co Limited (Kumpanija Registru Numru C 34286) a fol 48 li taqra hekk:

1. *Illi s-socjeta' esponenti ma taqbilx mal-fatti esposti mir-rikorrent fir-rikors promotur tieghu;*
2. *Illi l-allegazzjoni tar-rikorrent li huwa kien gie promoss mis-socjeta' esponenti bhala Director of Online Marketing u li tali promozzjoni kienet xi "done deal" hija infondata;*
3. *Illi kif jixhed l-istess Addendum tas-16 ta' Awwissu 2013 (Dok SH 5) hekk ipprezentat mir-rikorrent, ma sehh l-ebda ksur ta' l-ebda klawsola minn dan l-Addendum, dan ghaliex is-socjeta' esponenti espremiet biss possiblita' u bl-ebda mod ma obbligat ruhha illi effettivament tippromwovi lir-rikorrent ghall-kariga hawn fuq imsemmija. Ghalhekk is-socjeta' esponenti zammet diskrezzjoni assoluta dwar jekk tinghatax it-tali promozzjoni o meno;*
4. *Illi s-socjeta' esponenti ghamlitha cara fl-istess skrittura illi sabiex tikkunsidra tippromwovi l-istess rikorrent huwa kellu jiissodisa certa kriterji illi ghas-socjeta' esponenti kienu mehtiega ghall-assunzjoni u l-izvolgiment tal-kariga u grad ta' direttur, liema kriterji ma gewx milhuqa mir-rikorrent.*
5. *Illi kuntrarjament ghal dak allegat, ir-rikorrent effettivament kien inghata ragunijiet ghafejn ma kienx promoss ghall-kariga ta' Director of Online Marketing, tant hu hekk illi l-istess socjeta' esponenti ipproponiet development plan sabiex l-istess rikorrent jakkwista dawk il-kwalitajiet mehtiega ghal kariga ta' direttur u li kienu nieqsa fir-rikorrent, liema nuqqasijiet ghalhekk kienu ta' xkiel ghall-promozzjoni tar-rikorrent fil-kariga hawn fuq imsemmija;*

6. Illi minkejja l-isforzi tas-socjeta' esponenti, ir-rikorrent irrifjuta t-tali pjan ta' zvilupp u xhur qabel ma effettivament irrizenja mill-impieg tieghu ddikjara illi ma kellux hsieb li jkompli jahbem mis-socjeta' esponenti fil-futur;
7. Illi l-iskop tal-Addendum tas-16 ta' Awwissu 2013 ma kien bl-ebda mod relatat mal-imsemmija promozzjoni kif allega r-rikorrent, izda relatta maz-zieda fil-paga tar-rikorrent.
8. Illi z-zieda fil-paga rizultanti msemmija fl-istess skrittura, bl-ebda mod ma nghatat lir-rikorrent bhala xi sinjal ta' obbligazzjoni da parti tas-socjeta' esponenti ghall-promozzjoni tar-rikorrent fil-kariga ta' Director of Online Marketing. It-tali zieda fil-fatt inghatat lir-rikorrent bhala aggustament fil-paga illi r-rikorrent kien jippercepixxi fil-kariga tieghu bhala Head of Department u dan sabiex it-tali paga tkun kommensurata mal-istess kariga skond il-prattika fis-suq;
9. Illi b'referenza ghal Final Warning moghti lir-rikorrent u datat l-1 ta' Gunju 2015 (Dok SH 11) hekk pprezentat mir-rikorrent, l-imgieba tar-rikorrent kienet fil-fatt tiggustifika l-ghoti tal-istess twissija, u ghalhekk m'huwiex minnu illi t-tali twissija inghat lir-rikorrent b'xi skop ulterjuri hekk kif gie allegat;
10. Illi ir-rikorrent ghazel minn jeddu illi jirrizenja mill-impieg tieghu mas-socjeta' esponenti u fl-ebda moment huwa gie imgieghel illi jagħmel dan;
11. Illi in-nuqqas ta' gurisdizzjoni ratione materie ta' din il-Onorabbi Qorti in kwante illi kwistjonijiet bhal dawn msressqa quddiem din il-Qorti huma vestiti esklussivamente fil-gurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali, kif jirrizulta mill-Artikolu 75 tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta dan ghaliex il-kuntratt ta' mpieg huwa kuntratt specjali regolat b'ligi specjali, izda mingħajr pregudizzju għas-suespost, is-socjeta' esponenti teccepixxi l-lis alibi pendens stante li bejn il-partijiet fl-ismijiet premessi hemm diga' proceduri pendent quddiem it-Tribunal Industrijali;

12. Illi ghaldqstant, t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjeż kontra ir-rikorrent.

Rat id-decizjoni tagħha, li ingħatat fl-14 ta' April 2010, (a fol 137 et seq);

Rat id-decizjoni tagħha, li ingħatat fit-2 ta' Marzu 2006, (a fol 149 et seq);

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet it-trattazzjonijiet tal-partijiet.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta ntimata eccepier in-nuqqas ta kompetenza *rationae materie* ta' din il-Qorti in kwantu kwistjonijiet bhal dawk mressqa permezz ta' din il-kawza jaqgħu that il-gurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal Industrijali, kif jirrizulta mill-Artikolu 75 tal-Kapitolu 452 tal-Ligijiet ta' Malta. Waqt it-trattazzjoni, id-difensur legali tas-socjeta ntimata qal illi 'per se' m'hemm x-eccezzjoni dwar il-gurisdizzjoni, izda peress illi din l-eccezzjoni qatt ma giet formalment irtirata, il-Qorti xorta wahda trid tiddisponi minnha.

L-Artikolu 75 (1) tal-Kapitolu 425 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi:-

“[m]inkejja kull ma jinsab f’kull ligi oħra, it-Tribunal Industrijali jkollu l-ġurisdizzjoni eskużiva li jikkunsidra u jiddeċiedi -

- (a) *il-kazijiet kollha fejn jiġi allegat li saret tkeċċija ingusta; u*
- (b) *il-każijiet kollha li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali bis-saħħha tat-Titolu I ta’ dan l-Att jew ta’ regolamenti preskritti taħtu...”*

Fis-sentenza fl-ismijiet **Karmenu Vella vs General Workers Union** deciza fit-30 ta’ Settembru 2010, din l-Qorti diversament presjduta rrilevat illi:

“[g]ħandu jingħad li l-ġurisdizzjoni esklusiva tat-Tribunal Industrijali giet konferita bil-Kap.452 tal-Ligijiet ta’ Malta b’deroga ghall-ġurisdizzjoni generali tal-qratu ordinarji. Għalhekk, **salv fil-kazijiet indikati fil-ligi stess, id-disposizzjonijiet ta` l-Kap.452 ma jistghux jigu interpretati b’ mod wiesħha tant li jigu estizi sabiex jinkludu setghat li l-legislatur ma ndikax fil-ligi ghax ma riedx li dawn jidħlu fil-parametri tas-setghat tat-Tribunal.** Fi kliem iehor, il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal Industrijali u s-setghat li għandu huma dawk espressament indikati fil-ligi stess li stabbiliet il-parametri tal-operat tiegħu.”

Min qari tar-rikors promotur, ma jidħirx illi l-ilment tar-rikorrent f’dawn il-proceduri huwa ta’ tkeċċija ingusta, u għalhekk is-subinciz (a) ma japplikax fic-cirkostanzi. Fir-rigward tas-subinciz (b) imbagħad, ingħad illi:

“...mhux it-taqsimiet kollha tat-Titolu I jaqghu taħt il-ġurisdizzjoni esklusiva tat-Tribunal Industrijali. Wieħed jasal ghall-konferma ta` dan minn ezami tas-seba’ taqsimiet tat-Titolu I. Propju għaliex fejn il-ligi riedet fit-Titolu I tirreferi għat-Tribunal Industrijali dan għamiltu car u tond. Per ezempju, fil-kaz tat-Taqsima I li tirrigwarda l-Bord dwar ir-Relazzjonijiet dwar l-Impieg, ma hemm xejn li jaqa’ taħt il-kompetenza tat-Tribunal Industrijali. Invece fejn tidħol it-Taqsima IV, li tittratta l-Protezzjoni kontra d-

Diskriminazzjoni relatata mal-Impieg, hemm it-Tribunal Industrijali għandu gurisdizzjoni, kif tghid il-ligi stess.”¹

F'dan il-kaz jidher illi l-ilment tar-rikorrenti huwa ta' natura *ex contractu*, u dan billi l-ilment tieghu jirrigwarda l-fatt illi ghalkemm huwa kien gie imwieghed *promotion* sa data partikolari f'kaz illi jigu sodisfatti il-kondizzjonijiet stipulati fi-kuntratt, is-socjeta ntimata naqset milli tagħtih din il-*promotion* mingħajr raguni valida. Rigwar ilmenti ta' din in-natura f'cirostanzi simili inghad fis-sentenza hawn fuq citata fl-ismijiet **Karmenu Vella vs General Workers Union** illi:

...il-vertenza specifika li hija mertu ta` din il-kawza hija ex contractu u bhala tali sindikabbi mill-qrati ordinarji. Fir-rigward ta' l-istess Taqsima II, din il-Qorti tghid b`mod generali li anke ghall-kwistjoni tal-gurisdizzjoni, id-disposizzjonijiet tagħha ma għandhomx jigu interpretati b`mod li l-partijiet jigu mcaħħda mid-drittijiet akkwiziti tagħhom anke fil-kuntest tas-subinciz (4) tal-Art.5 li jaqra hekk : Xejn f'dan l-artikolu ma għandu jkun ta' pregudizzju għal xi drittijiet li l-partijiet jistgħu jkollhom minn xi kuntratt ta' servizz jew xi ftehim kollettiv skond id-disposizzjonijiet tat-Titolu II ta' dan l-Att jew ta' xi ligi ohra, inkluz il-Kodici Civili.”

Anke fis-sentenza fl-ismijiet **Charichelon Company Limited vs Amanda Greaves** deciza mill-Qorti tal-Magistrati fit-12 ta' Frar 2014 inghad illi:

“[i]l-vertenza specifika li hija mertu ta` din il-kawza hija ex contractu u bhala tali sindikabbi mill-qrati ordinarji u dan ghaliex it-talba tas-socjeta’ attrici hi sabiex din il-Qorti tikkundanna lill-konvenuta thallasha somma flus kif imsemmija fir-rikors promotur rappresentanti penali talli hija qabdet u tterminat il-kuntratt unilateralment. Ma jirrizultax mill-eccezzjonijiet tal-konvenuta x’inhuma llanjanzi tagħha il-ghala dan il-kaz għandu jaqa’ taht il-kompetenza tat-Tribunal Industrijali. Jirrizulta biss li l-

¹**Charichelon Company Limited vs Amanda Greaves**, Qorti tal-Magistrati (Malta) deciza 12 ta' Frar 2014.

konvenuta qed tallega li hija kellha kull ragun sabiex tieqaf mill-impieg tagħha u dan ghaliex kellha ragunijiet sufficjenti. Pero' su due piedi din l-allegazzjoni mhix bizzejjed sabiex terroga gurisdizzjoni lit-Tribunal Industrijali.”

Għalhekk, galadárba jirrizulta illi l-vertenza de quo hija *ex contractu*, din il-Qorti għandha l-kompetenza *rationae materiae* sabiex tiddisponi minnha.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta ntimata eccepiet alternattivament il-*lis alibi pendens* ‘*stante li bejn il-partijiet fl-ismijiet premessi hem diga*’ poceduri pendent quddiem it-Tribunal Inustrijali.’

L-Artikolu 792 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta jiprovd i ill:

“Meta titressaq kawza quddiem qorti kompetenti, wara li tkun tressqet kawza ohra fuq l-istess oggett quddiem qorti kompetenti ohra, il-kawza mressqa l-ahhar tista’ tigi mibghuta lil dik il-qorti l-ohra.”

Fis-sentenza fl-ismijiet **Anatoli Reznikov et vs Nikolai A. Kotivov pro et noe** deciza mill-Qorti tal-Kummerc fl-24 ta’ Marzu 1993 intqal rigward l-eccezzjoni ta’ *lis alibi pendens* illi:

“the essential conditions for this plea is the identity of the two actions which resulted from the identity of all the elements thereof, i.e. the parties, the subject-matter and the cause of the demand.”

Il-Qorti rat ir-rikors prezentat mir-rikorrenti quddiem it-Tribunal Industrijali li jinsab ezebit a fol 67 *et seq* tal-process, fejn jirrizulta illi l-vertenza f’dik il-kawza tirrigwarda allegat *constructive dismissal* tar-rikorrent mis-socjeta ntimata u fejn saret ukoll talba ghall-likwidazzjoni ta’ danni sofferti stante l-allegata tkeċċija ingusta. F’din il-kawza imbagħad, dak li qed jintalab mir-rikorrenti huwa dikjarazzjoni illi s-socjeta ntimata kisret l-obbligi

kontrattwali tagħha meta huwa ma giex promos f'Awissu 2013 kif pattwit, u sabiex is-socjeta ntimata tigi ordnata thallas lir-rikorrenti id-differenza fil-paga li kien ikun intitolat għaliha li kieku gie promos kif pattwit.

Jirrizulta car illi dawn iz-zewg kawzi m'ghandhomx l-istess oggett, ghaliex filwaqt illi l-kawza li giet intavolata quddiem it-Tribunal Industrijali tirrigwarda allegat *constructive dismissal* u d-danni inkorsi minhabba l-istess tkeċċija, il-kawza de quo tirrigwarda kwistjoni kontrattwali li hija kompletament indipendenti mill-kwistjoni ta' tkeċċija ingusta o meno pendent quddiem it-Tribunal Industrijali.

Għalhekk anke l-eccezzjoni ta' *lis alibi pendens* hija nfondata u qed tigi michuda.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tichad l-eccezzjonijiet preliminari tas-socjeta ntimata kontenuti a par. 11 tar-risposta guramentata, u tordna l-prosegwiment tal-kawza fil-mertu.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta ntimata.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**